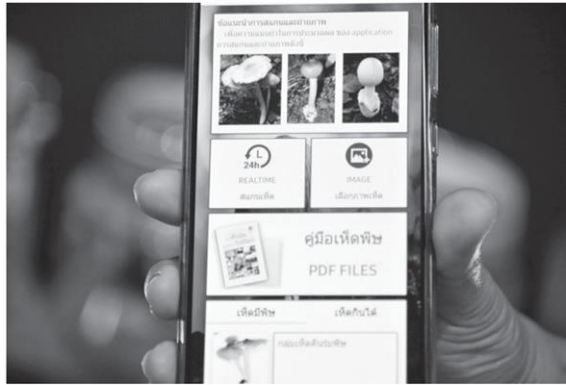

'มมส' >9
พัฒนาแอปฯ
สแกนดูรู้ทันที
เห็นพิษ-เห็นกินได้

'มมส' พัฒนาแอปฯ สแกนดูรู้ทันที เห็นพิษ - เห็นกินได้

ด้วยสมองและสองมือ

จากทีมมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้ลงนามความร่วมมือ "การจัดทำฐานข้อมูลเห็ดพิษและเห็ดรับประทานได้ในประเทศไทย และการพัฒนา Application Mushroom Image Matching" เมื่อเดือน ก.พ.62 ที่ผ่านมา

ในวันนี้ การพัฒนาโปรแกรม Application Mushroom Image Matching ได้เสร็จสมบูรณ์พร้อมใช้งานแล้ว โดยได้รวบรวมภาพถ่ายของเห็ดทั้งเห็ดพิษและเห็ดรับประทานได้กลุ่มละ 1,000 ภาพ เก็บไว้ในฐานข้อมูลเพื่อใช้ประมวลผลด้วยโปรแกรมจดจำรูปภาพและแสดงผลชนิดของเห็ดด้วยชื่อและร้อยละของความถูกต้อง

ทั้งนี้ นพ.โอภาส การย์กวินพงษ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วย ดร.สิทธิพร ปานแมน นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ชำนาญการ ศูนย์พิษวิทยา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ น.ส.เกษร บุญยรักษ์โยธิน ผอ.ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์

ที่ 8 อุดรธานี แล รศ.ขวัญเรือน นาคสุวรรณกุล ภัณฑารักษ์ประจำพิพิธภัณฑ์เห็ดที่มีฤทธิ์ทางยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มมส) ได้ทำงานประสานกันพัฒนาโปรแกรมดังกล่าวจนสำเร็จพร้อมใช้งาน

รศ.ขวัญเรือน กล่าวว่า ในปี 62 (ม.ค.-ก.ย.) มีรายงานผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากเห็ดพิษที่มาจากป่าธรรมชาติมากถึง 1,176 ราย และมีรายงานเสียชีวิต 3 ราย ตัวอย่างเห็ดพิษจากหลากหลายแห่งถูกส่งไปตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ก.สาธารณสุข ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ตรัง สงขลา สุราษฎร์ธานี กระบี่ ยะลา ชัยภูมิ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ และสกลนคร

เห็ดที่มีรายงานการเกิดเหตุ ได้แก่ เห็ดหมวกจีน เห็ดถ่านเลือด เห็ดระโงกพิษ และเห็ดคันร่ม ซึ่งเห็ดพิษเหล่านี้มีลักษณะรูปร่างหน้าตาหรือเรียกว่าลักษณะทางสัณฐานวิทยาที่คล้ายกับเห็ดรับประทานได้ เช่น เห็ดหมวกจีนคล้ายกับเห็ดปลวก (เห็ดโคน) เห็ดถ่านเลือดคล้ายกับเห็ดถ่านใหญ่ เห็ดระโงกพิษคล้ายกับเห็ดระโงกขาวกินได้ เห็ดคันร่มพิษคล้ายกับเห็ดปลวกไถน้อย เห็ดหัวกรวดครึ่งเขียว

พิษคล้ายกับเห็ดถ่านกินได้ ซึ่งอาจทำให้ชาวบ้านเข้าใจผิดและเก็บมารับประทาน จึงได้รับสารพิษเข้าไป

สำหรับการใช้งานโปรแกรมดังกล่าว ต้องดาวน์โหลดโปรแกรมมาติดตั้งไว้บนโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนแบบ Android เท่านั้น โดยเข้าถึง Application ได้ 2 ช่องทางคือ 1.เลือกจาก Play store ค้นหาว่า "คัดแยกเห็ดไทย" และ 2. สแกน QR Code จากนั้นลงทะเบียนและใช้งานโปรแกรมด้วยการเปิดกล้องและสแกนดอกเห็ดที่ต้องการทราบชนิด

โปรแกรมจะเริ่มประมวลผลแบบ real time และจะหยุดเมื่อความถูกต้องของชนิดเท่ากับร้อยละ 95 หรือเราสามารถกดปุ่มเพื่อหยุดได้ และนอกจากนี้ โปรแกรมนี้ยังสามารถตรวจสอบชนิดของเห็ดจากภาพถ่ายที่เก็บไว้ในโทรศัพท์มือถือได้เช่นกัน

โปรแกรม Application ในเวอร์ชันปัจจุบันมีฐานข้อมูลรูปภาพเห็ดเพื่อประมวลผลทั้งหมด 14 กลุ่ม ได้แก่ 1. เห็ดก่อและเห็ดน้ำหมากกินได้ 2. เห็ดผึ้งกินได้ 3. เห็ดระโงกพิษ 4. เห็ดระโงกกินได้ 5. เห็ดระโงกไล่เดือน 6. เห็ดหมวกจีน 7. เห็ดคันร่มพิษ 8. เห็ดโคนกินได้ 9.

เห็ดหัวกรวดครึ่งเขียวพิษ 10. เห็ดบานค้ำ 11. น้ำหมึก 12. เห็ดถ่านใหญ่ 13. เห็ดถ่านเลือด และ 14. เห็ดกระโถงหรือเห็ดนกยูง (การสำรวจและบันทึกภาพเห็ดกลุ่มอื่นๆ เพิ่มเติมจะดำเนินการใน

โครงการเฟสต่อไปปี พ.ศ.2563-2565) นอกจากข้อมูลภาพถ่ายแล้วในฐานข้อมูลได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมของเห็ดแต่ละชนิด เช่น ชื่อพื้นเมือง พิษที่พบในเห็ดอาการที่แสดงหลังจากได้รับสารพิษดังกล่าว เป็นต้น

ภายหลังจากพัฒนา Application คณะทำงานได้จัดอบรมการใช้โปรแกรมนี้ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงก่อนเพื่อจะได้สื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้กับชาวบ้านและผู้สนใจทั่วไปได้ใช้งานอย่างถูกต้อง ซึ่งได้อบรมการใช้โปรแกรมให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขชุมชน เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

และเครือข่ายเฝ้าระวังในชุมชน 4 แห่งในปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังได้จัดทำคู่มือการศึกษาลักษณะสัณฐานวิทยาของเห็ดเห็ดพิษและการเฝ้าระวังในชุมชนเพื่อประโยชน์ต่อการจำแนกลักษณะของเห็ดเบื้องต้น 1 เล่ม

อย่างไรก็ตาม การใช้โปรแกรม Application Mushroom Image

รศ.ขวัญเรือน

Matching ก็มีข้อจำกัดอยู่บ้าง เช่น จำนวนชนิดของเห็ดที่อยู่ในฐานข้อมูลปัจจุบันมีเพียง 14 กลุ่ม แต่เห็ดในธรรมชาติมีจำนวนมากในบางครั้งการสแกนเห็ดการประมวลผลอาจช้าและไม่ตรงตามกลุ่มของเห็ดนั้นๆ และโปรแกรม Application นี้เป็นเพียงเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจเลือกรับประทานเห็ดหรือเฝ้าระวังเห็ดพิษที่ได้จากป่าธรรมชาติเท่านั้น และสามารถสืบค้นข้อมูลเห็ดแต่ละชนิดในโปรแกรมเพื่อดูรายละเอียดให้มันใจอีกขั้นต่อไป